

Josephus Wilhelmus (Pep) Eerkens is geboren op 23 december 1902 in Semarang, NOI. Hij trouwde op 12 mei 1930 in Arnhem met Elisabeth Maria Zijderveld. Hij was officier van gezondheid bij het Nederlandsch Indische leger en internist van de Centrale Burgerlijke Ziekeninrichting (CBZ) in Semarang, NOI. Ze kregen vier kinderen, twee zoons en twee dochters. Jeff W (Batavia, 11 juni 1931) en Doortje

In Semarang richt dominee Karel Creutzberg een christelijke Scoutinggroep op. Ze beginnen met verkenners maar al snel volgens padvindsters, kabouters en welpen. Zijn vrouw wordt hoppelie bij de padvindsters. Hij en zijn vrouw hebben veel contact met Karel. Als de dominee eind 1938 een andere functie krijgt, neemt Josephus zijn rol als hopman over.

Als ze verhuizen naar Madioen wordt hij in november 1940 groepsleider van groep Madioen 3. Hij volgt groepsleider Thieme op, die moest stoppen wegens drukke werkzaamheden. Samen met hopman Brutel de la Rivière en de oubazen Van der Veer en Kools organiseerde oubaas Eerkens in augustus 1941 een Voortrekkers-Laer op het padvindersterrein te Madioen met 160 deelnemers.

Dr. Eerkens was in 1942 arts van de Geneeskundige Dienst in Kesilir. Hij bood hulp aan een zwaargewonde jachtvlieger tijdens een luchtaanval op het vliegveld van Soerabaja in 1942. Hiervoor ontving hij het Bronzen Kruis in 1948. Zijn vrouw zat met drie kinderen tijdens de bezetting in Kamp Lampersari bij Semarang. Hun zoon Jeff kwam terecht in kamp Bangkong bij Semarang.

In het boekje *Achter Kawat en Gedek* vertelt Bob van der Bie: *In 1942 werden de jongens uit Soerabaja geïnterneerd in de oude kolonisatie Kesilir. Dit was een "playground" voor padvindsters, 13 maanden lang hebben we hutten kunnen bouwen, hout gehakt en gekookt. Tevens werden er allerlei dieren gefokt, kippen, varkens.... We werden volledig overgelaten aan de natuur daar. Hier werd niet op georganiseerde wijze aan padvinderij gedaan, hoewel het praktische leven van alle dag uit padvindersactiviteiten bestond. Maar toch was reeds hier degeen tot wie velen van ons zich wendden Dr. Eerkens. Daarna gingen we naar Banjoebiroe, waar ons formele padvindersleven begon* .

Kesilir was vanaf 1926 een landbouwproject voor Indo-Europese gezinnen. De Japanners wilden dit moerasachtige oord bestemmen voor 70.000 Europeanen. Als de mannen zelfvoorzienend zouden zijn, dan zouden de gezinnen volgen. Kesilir lag op de meest oostelijke punt van Java. De gehele kolonie lag verspreid over een zeer groot gebied (ca 40 km²), geheel omgeven door prikkeldraad. Het kamp was ondergebracht in zelfgemaakte onderkomens en barakken. Ongeveer 3000 mannen hebben hier 15 maanden gewerkt. Het was een speelgebied voor scouts. 13 maanden lang hebben de jongens hutten gebouwd, hout gekapt en gekookt. Ook werden allerlei dieren gefokt. Er werd in het kamp niet op georganiseerde manier aan Scouting gedaan maar het praktische leven bestond uit allerlei Scoutingactiviteiten. Dr. Eerkens, oubaas uit Madioen was hier aanwezig en later kwam ook

Schipper Geert Spleet uit Soerabaja. Broeder Libanius, alias de Uil zat ook in dit kamp. Het project is mislukt door gebrek aan ervaring in de landbouw en gebrek aan landbouwwerktuigen. Alle geïnterneerden gingen in augustus 1943 naar Kamp Banjoebiroe 10 bij Ambarawa.

Banjoebiroe bestond uit de oude gevangenis en een aantal nabij gelegen KNIL-officierswoningen en barakken. De verjaardag van Dr. Eerkens werd hier echt op zijn scouts gevierd, op verzoek van Broeder Libanius. Als gevolg hiervan werd Scouting weer officieel gestart. Zeven landscouts en zeven zeeverkenneren, onder wie Bob van der Bie (de Otter) en Jaap Hendriks (Snelvoet) begonnen in december 1943 onder leiding van hopman Harry, de Scoutingnaam van Broeder Libanius, en samen met Schipper Geert Speet. Oubaas Eerkens trad op als adviseur. De stam kreeg dezelfde naam als de stam van groep Oranje Blauw uit Soerabaja en bestond uit allemaal Soerabajanen en Malangers. In januari en februari 1944 gingen alle 1700 mannen van dit kamp naar het Kamp 15e Bataljon in Bandung.

Kamp 15e Bataljon was een kamp waar ook veel jongere jongens waren. Het bestond uit de kazerne van het 15e Bataljon in het centrum van Bandung. Op het drukste moment waren er 10.000 gedetineerden in dit kamp. Het kamp was het verzamelpunt van vele jongens uit Java. De jongens van de De Ruyterstam uit Banjoebiroe kwamen hier Hopman Dirk Schaap, hun oude districtscommissaris uit Soerabaja tegen. Er werden plannen voor bijeenkomsten gemaakt met Hopman Schaap die het oppertoezicht zou voeren, Hopman Harry (Libanius) als Oubaas en Schipper Spleet als Kleinbaas. Rond de groep uit Banjoebiroe verzamelden zich veel meer jongens die in dit kamp waren aangekomen.

In januari 1944 werd de Paul Krugerstam opgericht. Hopman Libanius werd oubaas van de stam en begon met 30 jongens, waarvan 25 niet katholiek. Hij geloofde in gemengde activiteiten. Uiteindelijk voelde Libanius zich meer geschikt als hopman voor verkenneren en wijdde zich aan de jongere speltakken. Oubaas de Man nam de leiding over de Voortrekkers en Schipper Spleet over de Loodsen. De stam

hield een dagboek bij en Dr. Eerkens werd algemeen raadsman. De stam kon niet heel veel doen omdat veel leden zwaar corvee moesten doen. Er werden wel een aantal bijeenkomsten georganiseerd met lezingen. In april was hopman ds. De Groot bij een stamavond aanwezig. Op 5 mei werd de verjaardag van Bob de Bie, de Otter, gevierd en in augustus vond de installatie van Fons plaats. Voortrekkers Jaap Hendriks en Henk Nolten hielpen mee. Hopman Karel Berkhoff, Schipper Spleet en D.C. Boelens waren aanwezig. Op 1 november vond een ronde tafelbijeenkomst plaats waarbij voordrachten gegeven werden en er gediscussieerd werd. De voortrekkers Paul Oliemans en Flip Marks en DC Hopman Schaap konden niet aanwezig zijn omdat ze ziek waren. Jaap Hendriks en Jaap van Dam hielden een voordracht. Op 23 december werd de verjaardag van Dr. Eerkens gevierd. De hoofdschotel van het programma was een voordracht in dichtvorm over de geschiedenis van de stam, uitgebeeld door verschillende stamleden. De stamleden Bob van der Bie, Eddy Thieme en Paul Oliemans werden op 8 december 1944 naar kamp Tjihapit verplaatst en waren niet bij de nieuwjaarsopkomst op 3 januari aanwezig. Bij de bevrijding van het kamp werd de vlaggenparade afgenomen. Op 31 augustus hesen Flip Marks als loods en Jaap Hendriks als voortrekker de vlag. De stam heeft bestaan tot september 1945. Uiteindelijk

werden 30 jongens als voortrekker geïnstalleerd. In 1946 verschijnt in Weest Paraat een artikel waarin een voortrekker van de Paul Krugerstam aan het woord komt.

Hun zoon vertrok in 1950 naar Amerika. Hij werd deskundige in atoomenergie. Dochter Doortje werd ook in Nederland padvindster in Eefde en ging in 1950 samen met drie andere Nederlandse Padvindster voor een uitwisseling naar de Verenigde Staten.

Pep is overleden op 9 augustus 1978 in Eefde en begraven in Gorssel.

Meer informatie

[Huwelijk Josephus Wilhelmus Eerkens & Josephus Wilhelmus Eerkens & Dorothea Catharina Verschuil & Elisabeth Maria Zijderveld & Cornelis Zijderveld & Levina Cornelia Jozina de Smit op 12 mei 1930 te Arnhem » Open Archieven](#)

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[Graftombe.nl - Informatie over Josephus Wilhelmus Eerkens](#)

[Eerkens, dr. J.W. | Onderscheidingen | Defensie.nl](#)

[Situatie Tjikoedapateuh \(15e Bat.\) Bandoeng - Het Geheugen \(delpher.nl\)](#)

[Banjoebiroe 10 \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[KESILIR \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Bandoeng \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Soerabaijasch handelsblad \(kb.nl\)](#)

[Soerabaijasch handelsblad \(kb.nl\)](#)

[Regiment Geneeskundige Troepen - Wikipedia](#)

[Studiezaal Nijmegen - 1490 Creutzberg, K.F. 1933 – 1943 dl 2](#)

[Nieuwe Leidsche Courant | 11 augustus 1978 | pagina 18 - Historische Kranten, Erfgoed Leiden en Omstreken](#)

[Semarang \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Bangkong \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Jeff W. Eerkens \(born June 11, 1931\), American educator, nuclear scientist, laser engineer | World Biographical Encyclopedia \(prabook.com\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.